

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, MARCH 14, 1944

LETO XLVII — VOL. XLVII

Z gospodarskega stališča

Raj bodo ameriški farmarji vabil potrebovali po vojni, se vamo za podlago preiskave vladnih agencij v 25 okrajih. Je dogmata, da bodo potrebovali farmarji v teh 25 okrajih: 23,000 hiš; 20,000 jih bodo mogli dobiti, ko bo vlada razdržala tukce zgrajene hiše za vojne tukce. Ti farmarji bi tudi ravnili po vojni od vlade 27,000 tukov in 17,000 tukov. Poudarjam, da so tukce farmarjev samo iz 25 prečnih okrajev.

Anglo že zdaj skrbi, če bodo države po vojni nadaljevale delovanjanjem umetnega kavčevanja. Države so namreč največji kupec za kavček in Anglija ima nič koliko (ali ga bo naločila Malajci in Cejlona). Ta tuk je glavni vir za angleške tukce. Ako ga Zed, države ne kupovale, kam bo Anglija? Toda če ameriška industrija ne bo iznašla kakega bolj procesa za umetni kavček, se vedno na trgu za drevesni tukce. Torej zaenkrat angleški trgovci s kavčekom lahko spijo.

Federalna rezervna banka ima \$3,500,000,000 zlata v svojih shrambah. Vse last je last tujih držav, največjih ameriških republik, ki prosto leta prodale več kot ga pa kupile od nas in spravile tuk. Ko bo po paroplovba zopet varna, se vedno za več kot 21 bilijon dolarjev svojega zlata, kar določa dve tretjini zlata vsega.

Spor je radi 39 centov, katere je zahteval vsak teh devetih delavcev zadnji četrtek za čas, ko so stali stroji radi popravila. Firma plača za tak čas 78 centov na uro, toda delavci zahtevajo polno mezdo.

Vodstvo u nje je skušalo stavko odvrniti, toda ji ni uspealo. Tako je malenkostna svota \$3.50 povzročila nad \$10,000 škode pri mezdi drugih delavcev.

Največji glavobol povzroča resu načrt, kako bi pogrunovali dohodninskega davka. Starši so mu naročili sobotno glavo v Washingtonu trikrat, da bodo v doglednem času pri rokah nekaj pripravljeno.

Kongres se peče z idejo, da bi dohodninskega davka ustavil v mala podjetja po voj-

skem mestu naše Unije posesti, kjer bodo dobili vetrovno pomoč pri iskanju dela in posvetitev pri izbiranju te ali one, ki bi se jih radi posvetili.

Ako bo vojna z Nemčijo končana do konca 1944, se bo znižala vojna proizvodja do sredini za 25%. Izdelava letal in vojnih ladij bo ostala na isti ravni, znižala pa se bodo pojavljala armade. Vsa vojna industrija se bo na namah zrušila. Industrija bo potem počasni izdelovali potrebštine za vojno do 18 mesecev po vojni, kar bodo do polno paro, to se izdelovala s polno paro, to se predno bodo tovarne spreminjale, predno stroje, ki zdaj izdelujejo potrebštine.

Pozdravi iz Floride
Mrs. Mildred Eisenhardt Mil-
ler iz Miami, Florida, kamor je
značilna nekaj časa na oddih.

Mr. in Mrs. Louis Koljat,

Chicago, Ill.

Kratke vojne in druge vesti

OTTAWA, Kanada — Premier Mackenzie King je povedal, da je kanadska vlada odklonila apel Irske, da bi Kanada posredovala v Washingtonu pri ameriški vladi, naj bi slednja umaknila svojo zahtevo, da Irski izžene osiške diplomatske iz dežele.

WASHINGTON — Poslanec Busbey, republikanec iz države Illinois, je v poslanski zbornici obtožil gotove posameznike pri vladni, ali osebe, ki uživajo zaupanje pri vladni, da javno pospešujejo interese Sovjetske Rusije v Jugoslaviji. Zlasti je poslanec omenjal v zvezi s tem pisatelja Louis Adamiča.

WASHINGTON — Predsednik Roosevelt je poklical k sebi za posvetovanje armadne in mornariške poveljnine na strategično konferenco. Poklical jih je nenadno.

COLUMBUS, O. — Farmarji iz devetih ohijskih okrajev so prišli v Columbus in protestirali pri državnem pravdniku radi aprobacije gazolina za traktorje.

WASHINGTON — Vodja večine, senator Barkley, je forisal senatno zbornico, da je začasno odložila predlog, ki zahteva preiskavo vseh odredov predsednika, ki mu jih dovoljuje ustava ali oblast, podana od kongresa.

PHOENIX, Ariz. — Poveljnik ujetniškega taborišča v bližini tega mesta naznanja, da se je v nedeljo večer obesil nek nemški vojni ujetnik. Dva ujetnika, ki sta pobegnili preko ograje, so zopet prijeli.

STOCKHOLM — Rusija je obvestila Finsko, da njeni pogoji za premirje niso sprejemljivi v sedanji obliki. Rusija trdi, da ni pokazala Finska nobenega resnega namena za dosego premirja. Vendar sta obe vladi pustili vrata odprta za nadaljnja pogajanja.

Jeklarna je zaprla, ker ni hotela plačati delavcem \$3.50

Cleveland, O. — Tovarna American Steel & Wire Co. na 1230 Marquette Rd. je včeraj zaprla vrata, ker je odšlo na stavko devet čistilcev jekla, vsled česar je moralno pustiti delo 1,000 drugih delavcev.

Za kakšne begunce Mr. Adamič nabira, ne vemo. Da bi bili pa kakšni slovenski begunci v Mehiki, nam tudi ni znano.

ADAMIČ ZDAJ NABIRA ZA BEGUNCE V MEHIKI

Več naših rojakov v Clevelandu je dobilo pisma, v katerih se jih prosi za denarne prispevke za begunce v Mehiki. V pismu je navedeno, da hoče to zadevni komitej kakor hitro mogoče zbrati \$35,000. Prošnje nosijo podpis — Louis Adamič.

Za kakšne begunce Mr. Adamič nabira, ne vemo. Da bi bili pa kakšni slovenski begunci v Mehiki, nam tudi ni znano.

Obiski so dovoljeni

Ferdinand Starin, 5473 Lake Ct. se nahaja v Mestni bolnišnici, Lowman Pavilion Annex, kjer ga prijatelji lahko obiščejo ob pondeljkih in petkih od 7 do 8 zvečer, ob sredah in nedeljah pa od 12:30 do 1:30 po poldne.

Naši fantje — vojaki

V SLUŽBI

ZA SVOBODO IN DOMOVINO

Mr. in Mrs. John Kovačič, 1018 E. 71. St. sta prejela pisimo od sina, korporala Johna, ki se nahaja nekje v Osrednjem Afriki. Njegova edina pritožba je neznosna vročina, proti kateri morajo nositi vedno jeklene čelade, podložene z plutovino, da jim ne zavrejo možgani. Domov vedno posilja denar za bančni božični klub in vojne bonde.

Starši so mu naročili sobotno številko Ameriške Domovine, da bo videl, kako je kaj na domači fronti. Njegov naslov je: Cpl. John Kovacic, 35529884 Supply & Service Sqdn. Sta. 3, Engr. Dept. C. A. F. W., ATC, APO 606, c/o Postmaster Miami, Florida.

Mr. in Mrs. John Košir, 1095 Addison Rd. sta naročila sobotno številko Ameriške Domovine za sina Franka, ki piše, da se mu vojaško življenje prav dopade, kjer se je že mnogo koristil. Frankie pozdravlja vse svoje prijatelje in znanec po Clevelandu. Njegov naslov je: Sgt. Frank J. Martinic, 36113767 Gardiner General Hospital, 1660 E. Hyde Park Blvd., Chicago, Ill.

Pvt. Godfrey Kosir, 35314292, 310th Ord. APO 928, c/o Postmaster San Francisco, Calif.

Pvt. Joseph Kosir, ASN 35534775, 128th Ord. M. M. Co. APO 436 c/o Postmaster New York, N. Y.

Mr. in Mrs. Louis Koljat,

MANJ BO GA- ZOLINA ZA KNJIGE "A"

Vrednost kuponov bo
znižana od 3 na 2 galoni
z 1. aprilom.

Urad za kontrolo cen bo najbrže znižal vrednost gazolinskih kuponov knjige "A" od treh na dve galoni na teden. Tako mero dobivajo zdaj motoristi v vzhodnih državah in urad za kontrolo hoče to izenačiti po vsej državi.

Odredbo bo ta vladni urad naznanil morda še danes. To okrnjenje vrednosti gazolinskih kuponov bo pomnilo, da bo vsaka serija kuponov, ki je zdaj določena za dva meseca, raztegnjena na tri meseca.

Znižanje vrednosti gazolinskih kuponov knjige "A" zahteva administrator petroleja, Harold Ikes, ki trdi, da bo treba dati zdaj na pomlad več gazoline farmarjem in ker ni zaloge, ga je treba dobiti od avtomobilistov.

Zupan Lausche je
zaenkrat zmagal glede
mestnih plač

Mestna zbornica je sinoč z 20 proti 13 glasovom odločila, da za dva tedna ne bo vzela nohene akcije glede županovega vetriranja višje plače monterjem in steamfiterjem. Kot znano, je zbornica dovolila tem mestnim uslužencem 10 centov priboljška na uro, toda župan je to vetril, češ, da so ti usluženci nastavljeni za vzdrževanje mestnih naprav in ne kot obrtniški delavci. Odbornika Kovačič in Prince sta glasovala z županom. Pucel je glasoval proti.

Zupan je obljubil, da bo predložil novo listino, po kateri bodo vsi mestni delavci in usluženci klasificirani po razredih in za vsak razred bo določena plačilna lestvica.

Odbornik Prince je predložil sinoč resolucijo, da se apelira na kongres, naj napravi postavo, po kateri bi se mobiliziralo ene, ki so v 4-F radi preteklih kriminalnih prestopkov, v armado ali pa delavske nataljone.

Urad za kontrolo cen
čekira cene v trgovinah

Včeraj so šli na delo obdori za racionaliranje, da bodo obiskali 13,000 grocerij in mesnic v Clevelandu z namenom čekirati cene na raznih živilih. Poslal jih je obdar za kontrolo cen. Kjer bodo našli višje kot postavne cene, bodo opozorili trgovce na pravo ceno temu ali onemu predmetu.

V bolnišnici

Stanley Frank iz 5919 Prospect Ave. se nahaja v St. Alexis bolnišnici, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Redna mesečna seja

Jutri večer ob osmih bo sej direktorja SDD na Recher Ave. Vsi direktorji naj bodo navzoči.

Dar Rdečemu križu

Rojak Frank žot iz 1055 E. 67. St. je daroval v našem uradu \$1.00 za Rdeči križ. Lepa hvala.

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

Davkoplăcevalci, skrbi ni še konec!

Lokalni pobiralec dohodninskega davka, Thomas Carey naznanja, da bo v kratkem razposlat davkoplăcevalcem nove listine, na katerih bodo navedli ali izjavili, kako velike bohode bodo imeli, po svoji najboljši sodbi, v letu 1944. To se ne sme zamenjati z listino za dohodninske davke za lansko leto, ki mora biti oddosljana do sredne opoloci.

Da ne bo kake zmešnave, bo davni urad razposlat te nove pole šele koncem tedna.

Torej kdor je misil, da se bo oddahlil potem, ko je plasal lanske "fronke," se moti. Davki, davki in še davki!

Državni tajnik Hull
pravi, da je napad na
Rim v nemških rokah

Washington — Na apel papeža Pija, naj tako Nemci kot zaveznički prizanesajo Rimu, je odgovoril državni tajnik Hull, da je to zadeva vojaške slučajnosti.

Te slučajnosti izsiljujejo pa Nemci s svojo vojaško silo.

Hull je dalje izjavil, da kar se tiče zaveznikov, ne bodo nikdar rušili verskih in zgodovinskih naprav, o katerih se bodo zavne ali vanje skrivali Nemci ter ogrožali od tam življenja zavezničkih čet.

Ako je Nemcem kaj na tem, da se prizanesajo zgodovinski in verski napravam, potem jih ne bodo rabili za svojo obrambo, je izjavil Mr. Hull.

Za nego vrta

V našem uradu dobitje brezplačno knjizico, kjer so slike in navodila za zelenjadni vrt. V nej dobitje vse natancno popisano glede vrta, kdaj je treba sezati in saditi, kako okopavati in prizavljati ter potem spravljati letino. Knjigo sta izdala Obračni konsil za okraj Cuyahoga in Garden center za Greater Cleveland.

Pojasnilo glede znamke

Sladkorna znamka št. 31 iz knjige 4 bo stopila v veljavod od 1. aprila naprej, dočim je znamka št. 30 v veljavni sedaj. Obe znamki bosta ostali v veljavni za nedolochen čas. Vsaka tehnika kupi po 5 funtov sladkorja.

Ako bodo pozneje znamke kupile manjšo količino sladkorja, bo vlada pravocasno naznanila.

Rusija bo priznala
sedanjo vlado v
Italiji

Neapelj, 13. marca — Premier Pietro Badoglio je danes uradno naznanil, da bo njegovoval vladu marsala Badoglija, ako bo poslal tje svojega ambasadorja, dočim bo postal Badoglio s vijećem ambasadorja v Moskvi.

Tako je Rusija prva izmed zavezniških držav, ki bo uradno priznala sedanjo italijansko vlado. Diplomatski odnosi med Rusijo in Italijo so bili prekinjeni, ko je Mussolini storil ampak zadeva lokalnih mest, Zed. dr. pil v vojno. Washington in London molčita na to nenadno politično potezo Stalina.

"Teh '4-F-arjev' je dovolj po deželi, da bi lahko tvorili

Rusi so okupirali Herzon in si odprli pot proti Odesi

To važno pristanišče leži ob izlivu reke Dniper na Črem morju. Od tukaj proti zpadu leži glavno črnomorsko pristanišče Odesa, ki je glavni cilj južne ruske armade

London, 13. marca. — Ruska armada je danes iztrgalna Nemcem iz rok važno črnomorsko pristanišče Herzon ob izlivu Dniperja. Ruska armada je prodrla od včeraj 22 milij in dosegla Herzon v naglem pohodu. S tem so si Rusi odprli pot proti dyema bazama nemške armade, proti Nikolajevu, 35 milij severozapadno in proti Odesi, 90 milij

je odlikoval tudi pri Stalingradu, je postal tudi svoje kolone proti Nikolajevu.

V Ukrajini so ruske kolone okupirale Gajvoron na reki Bug, ki leži 50 milij od romunske meje. Srditi boji se vrše tudi za postojanko.

Ruske čete so že v soboto prešle Dniper pri Berislavi na pontonskih mostovih in potem udarile južno ob levem bregu Dniperja proti Herzonu. Rusi naznajajo, da so imeli z Nemci hude boje po ulicah Herzona, predno so jih pognali iz mesta.

Malinovski, ki je osvojil Dnipro-Petrovsk in Zaporozje ter se

je odlikoval tudi pri Stalingradu, je postal tudi svoje

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave.

Henderson 0628

Cleveland 3, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, po leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti četrt leta \$2.25.
Za Ameriko in Euclid, po raznolascih. Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50.
četrt leta \$2.00
Posamezna številka 3 centa

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by Carrier \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents

Entered as second-class matter January 5th, 1908, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 61 Tue., March 14, 1944

Naš politični zaton

London se pripravlja, da končnoveljavno reši jugoslovansko in poljsko vprašanje in zadeva se zdi nujna. Stalin je odklonil poljske proti-pogoje glede rusko-poljske vzhodne meje, in premier Churchill ga namerava po vsej prilici podpreti pri njegovih zahtevah. Churchill je tudi poklical v London jugoslovanskega kralja in nekatere ostale voditelje jugoslovanske zamejne vlade v Kairu, v prizadevanju, da se doseže sporazum med Titom in Mihajlovičem.

Toda je pa še neka zadeva, ki je prav tako važna kakor gornji dve in ki se jo popolnoma zanemarja, ker ni nobene velesile, da bi zahtevala tozadovno odločitev, kakor jo je zahtevala Sovjetska Rusija v slučajih Jugoslavije in Poljske.

To zadevo tvori italijansko vprašanje. V severni Italiji, ki je zasedena po nemškem vojaštvu in vladana po Mussolinijevem režimu, so se uprle antifašistične in antinacijske sile. Italijansko delavstvo je zastavalo ter zahtevala konec rekrutiranja italijanskih mož in mladičev za fašistično armado, prenehanje pošiljanja italijanskih delavcev v Nemčijo ter takojšnji povratek Italijanov, ki so bili deportirani v Poljsko. To je prvi velik upor proti fašistom v zapadni Evropi.

Naša politika pa vse to ignorira, kljub temu da je anglo-ameriška propaganda poprej vsa leto pozivala italijansko ijdutvo na prav ta upor, in sicer ne samo proti fašističnemu režimu, temveč v avgustu tudi proti maršalu Badogliu, ko smo izvajali nanj pritisk, da bi se uklonil in podal. No, zdaj se je ta odpor udejstvil.

Istočasno pa nadaljujemo z dajanjem svoje podpore italijanski vladi, ki je, po mnenju vseh antifašistov, skoraj toliko kot fašistična. Mi še zdaj nismo likvidirali fašističnega režima, temveč smo ga — z izjemo nekaterih najvišjih uradnikov — obdržali v sedlu. V svrhu oblikovanja demokratične miselnosti se ne poslužujemo italijanskega časopisa, katerega kontroliramo, niti ne dovoljujemo antifašističnim skupinam svobodnega zborovanja, na katerem bi razvile svoj antifašistični program, kakor tudi ne storimo nicesar, da bi se v Italiji rekrutirala antifašistična armada.

Sodeč po obnašanju anglo-ameriških okupacijskih armad, je naš namen, zatrtje vsakega italijanskega nastopa proti fašizmu.

Argument k temu je, da se mora tak nastop odložiti, dokler ne zasedemo Rima. Toda čemu naj igra kako mesto, pa čeprav je to glavno mesto, kako vlogo pri fundamentalni politiki? Zamejne vlade, s katerimi imamo opravka že vse izza pričetka vojne, nimajo v svojih rokah niti pedi svojega ozemlja.

Že danes so na rokah dokazi, da bo imela ta izročitev političnih zadev v vojaške roke zgodovinske posledice. Ista procedura je imela težke posledice tudi po prvi svetovni vojni.

V zadnjih letih je bila nemška republika neštetokrat obtožena, da ni likvidirala starega režima ter da je pustila na krmilu njegova sodiča, armado in civilno birokracijo, torej sama antidemokratična semena, ki so rodila Hitlerja in drugo svetovno vojno. Ta obtožba ni neutemeljena. Toda, kdo je odgovoren za vzdržanje tega režima?

Rensci na ljubo moramo priznati, da so bile za ohranitev tega režima odgovorne zaveznische vojaške okupacijske oblasti. Ko se je kajerjev režim razsul, se je nemško ljudstvo dvignilo v polni revolte. V Nemčiji je bil formiran osrednji svet delavcev, vojakov in kmetov, ki je prevzel vso administracijo z vsem omrežjem lokalnih pomožnih svetov. Ogromna večina nemškega ljudstva je bila tedaj socialno-demokratična in antikomunistična.

Ti sveti so se smatrali kot začasna telesa, iz katerih naj se osnuje konstruktiven parlamentarni sistem. Toda, ko so naše armade vkorakale v Nemčijo, niso hotele sodelovati in podpreti teh nasprotnikov starega režima, temveč so mesto tega postavila na vplivna mesta zopet imperialne uradnike.

To dejstvo je rekordirano v poročilu polkovnika I. L. Hunta, noveljnika tretje armade ameriških okupacijskih čet v letih 1918-20. Svoje poročilo je dal v svojstvu častnika, ki je imel pod svojim nadzorstvom civilne zadeve. Omenjeni polkovnik je izjavil: "Politične institucije, s katerimi je prišla v stik ameriška armada, so bile institucije starega režima. Večina starih imperialnih uradnikov in častnikov je ostala na svojih mestih..."

Tu imate torej zgodbo, ki se ponavlja zdaj v Italiji. Anglo-ameriška okupacijska armada, ki ima politično popolnoma svobodne roke, se bo zvezala z zasidranimi oblastmi, kajti — po besedah polkovnika Hunta — "izvezbani in odgovorni uradniki bolje izpolnjujejo naročila kot kdo izmed drugih..."

Toda pomniti moramo, da imajo revolucionarna gibanja svoje momente. Zamujeni trenutki se nikoli več ne povrnejo, nakar zavzamejo takšna gibanja druge, nasilnejše faze. Brez politične strategije, ki bi kanalizirala revolucionarne sile, bodo slednje umrle ali pa izpolnile popolnoma iz dosega naše kontrole.

Opis drame "Trnjeva krona"

(Priredil J. S.)

(Nadaljevanje)

Tretje dejanje

V tretjem dejanju že sije milost vstajenja. Po križanju! Klavdija globoko zamišljena v zavoj pergamenta! Gaj boječe vstopi s Štefanom in odkrito pove, da je bil na Kalvariji; kako da ga je ganilo odpuščanje sovražnikom na križu umirajočega. Štefan poskrbi za Ježusovo telo. Gaj predstavi svoji materi Klasiju, kot enega izmed onih, ki so križali Jezusa. Mara in Klasij sta sama. Zelo prepadena in bleda je Mara, Klasij ji izroči trnjevo krono izpod plašča, in jaz zornino popiše kronanje, kar pa prav nič ne ugaja Mari. Prikupej se ji končno hoče z načrtom, kako se bo maščeval nad morilcem njenega očeta. A ni smehljaja za "dvorljivega viteza" na Marinh ustan. Bolno srce pač ne rodi sladkih smehljajev. V mučnem položaju je Štefan, ko vstopi. Mara pa je ravno prav, da se izogne nadležnega in brezravnega Klasija. Sveta jeza preuzeže Štefana, ko zagleda Ježusovo krono! Vname se bednini boj med Štefanom in Klasijem, ko tako bogokletno zasmahuje Križanega. V resnici, vojaški poklic je otopel Klasiju možgane; tepcu ne slu-

tijo božjih resnic. A Rimljani ni spremenljiv za žalitve. Z mečem hoče to dokazati Štefanu, kar Mara k sreči še prepreči. V maščevalni jezi in z zaničljivim posmehom zapusti Klasij dvoran.

Mara razodene Štefanu, da je spregledala: Ježus je Sin Božji; Klavdija se vrne v palajoča. Zgane se ob pogledu na trnjevo krono. Tudi ona kot Mara pripozna: "Kdo umira v takih bolečinah in umirajoč odpušča svojim sovražnikom, mora biti Sin Božji." Nauk Križanega ni le v besedah, ampak tudi v izpolnjevanju Njegovih zapovedi — v dejanju. Mara premaga še zadnjo oviro v svoji duši, "Odpuščanje," kar za zagrizenega Juda ni lahko. Iz srca ji prihajajo besede: "O Ježus, k tebi prihajam. Odpusti mi, kakor jaz odpuščam vsem, tudi Barabi!"

S prošnjo Klavdije: "O Gospod, pomagaj nam nositi krono trpljenja, kakor si Ti sam nosis svojo zvest do smrti," se zaključi ta pretresljiva drama "Trnjeva krona."

Pridite in ne bo vam žal, ne časa, ne denarja, v nedeljo 26. marca 1944 v Slovenski narodni dom na St. Clairju! — Pridite!

(Dalej prihodnjič.)

BESEDA IZ NARODA

Se spominja na Cleveland

najlepša jim hvala.

Forest City, Pa.—Hello! Kako se še kaj imate v Clevelandu? Pred več leti sem tudi jaz s konji "furnal" tam po tisti slavn St. Clair Ave. Imel sem takrat tri konje pod svojo "komando." (Prav za prav, so menili največkrat konji medne pod svojo komando.) Jatakrat pa so bili luštni časi, da je bilo res prijetno na St. Clairju. Ko je bilo enkrat polnoči v soboto večer, so se kar vrstile glasne harmonike in petje gori in dol po St. Clairju. To se praví po Žužemberku pa do Ribnice. Na 55. cesti je bilo navadno najbolj drenj, pa to ni motilo "kranske" harmonike s slovensko pesmijo.

Ko tako prebiram Ameriško Domovino, pa se mi obujajo spomini na one dni, ki bili pa več jih ni. Pozdrav vsem prijateljem širom Clevelandu, Mathew Derk, Box 692, Forest City, Pa.

Lokalni odbor št. 2 JPO-SS

Minilo je že nad mesec dni odkar sem zadnjici poročal vso te in imena darovalcev. Od tedaj pa je bilo precej lepo število darovalcev in da nisem prej poročal, ja temu kriva prezaposlenost. Rad bi se človek izkazal hvaležnega s tem, da bi čim prej priobčil, a za enkrat mi ni tega ni bilo mogoče.

Od zadnjega poročila do sedaj pa prispevali:

Iz daljne Montane se je zopet oglasila in poslala Mrs. Katarina Penica vsoto \$125. Res mora biti to blaga duša, bi rekel po domače, ona pa v resnici zasluži najlepšo Zahvalo. Društvo Lunder Adamič št. 28 SNPJ je prispevalo zopet \$100. To društvo je med prvimi in članstvo je lahko ponosno na

Društvo Comrades št. 566 S. N. P. J. je darovala \$25. To je angleško poslujoče društvo in je prvo med angleško poslujoče društvi, ki je poslalo svoj prispevki, zato najlepša jim hvala. Lepo je od njih, da sledijo starejšim in pomagajo, lepa je njih misel in čut, da so se vedno, ako ravno rojeni v Ameriki, tudi Slovenci. Darovali pa so tudi štiri steklenice "ta močnega." Za vse skupaj

in imenu trepeciga naroda v starji domovini in v imenu Lokalnega odbora št. 2 JPO-SS še enkrat hvala vsem.

Joseph Okorn, blagajnik

žalostna obletnica

Bilo je na cvetno nedeljo, ko so prihrameli nad glavno mesto Jugoslavije sovražni bombniki sijajoči grozo in smrt med prebivalstvo in iz krasnih stavb so nastale razvaline. Koliko nelodnih življenj je bilo pri tem uničenih in koliko hudega povzročenega, si lahko vsakdo sam predstavlja.

Od tistega časa poteka sedaj že tretje leto in naš ubogi narod še vedno tripi, hudo tripi pod sovražnikovo peto, kjer prenaša vse mogoče tiranije in poniranje.

Toda naši bratje in sestre onstran morja vedo, da se tudi njim bliža zarja odrešitve in prav gotovo iz tega upanja črpanjo moč, da tako lažje prenašajo vso veliko nesrečo, ki jih je zadela.

Vojna bo mnogim uničila vse, kar so imeli. Samo predčim so vse to gorje kot so razkropljene družine, porušeni domovi, povsod sama beda. Zato pa nič plemenitejšega za nas ameriške Slovenke kakor to, da skušamo po svojih močeh pomagati k zbirjanju sklada, kateri bo po vojni vsaj nekoliko olajšal njih stisko.

Ko se včasih malo potegnem kam na sprehod, da mi tako doma jezik popolnoma ne zastane, ker domačih govoranc se že vsi naveličamo, saj so vedno eno in isto, a moj jezik bi se pa najraje vrtel kar naprej, zato pa nič včasih poslušat.

Torej, na cvetno nedeljo 2. aprila, bo v namen tretje obletnice, odkar je sovražnik vpadel v našo staro domovino, predila podružnica št. 2 JPO-SS lepo igro "Roksi." Začetek bo pol štirih popoldne v auditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Ta igra, ki vsebuje nekaj resnega in še več pa šaljivega, je bila podana pred kratkim v Collinwoodu in je bilo slišati, kako izvrstno je bila podana in da je pri natrpani dvorani občinstvu splošno ugajala.

Tudi na že omenjeni dan bodo nastopili isti igralci, ki so priznani kot eni najboljši v poleg tega pa ima vsaj igralec vlogo, ki je kot način zanj. Tako se izražajo vsi tisti, ki so igro že videli, pa jo hočejo ponovno vidi. Iz tega je razvidno, da bo vprizoren zopet nekaj, kar je v današnjih časih bolj redka stvar. Poleg tega pa bodo še druge točke na programu, kot: govor, petje, godba in nastopil bo nek mlađi čarovnik, ki nam bo pokazal svojo umetnost. Vstopnila je vseemu temu je samo 50 centov.

Slovenci, Slovenke, vsi na dan 2. aprila in s tem pokažimo, da nismo pozabili velike tragedije, ki se je zavrnila pred tremi leti, pridimo na cvetno nedeljo vsi v Slovenski narodni dom k tej obletnici. Saj s tem bomo pokazali, da smo vse zopet naši.

Vidite, če je človek dovolj firben in nosi svoj dolgi nos na okrog, pa zavaha marsikaj. Tako si tudi čas preganjam iz dneva v dan. Ker so po noči še precej dolge, zato tudi precej premrčim, kajti v tem pa nične ne prekosí zlepja. Že sem si mislil, da če bodo šli zopet naši uredniki in pa že zelo bolegljivi skozi svoja očala. Zgledali se bolj "stinži" in varčni, a ne za sebe. Saj pravim tak mora biti človek, če hoče kaj imet, kaj bi pa tudi raztresal denar za druge. Seveda oni mene niso poznali, ali pa me niso hoteli poznavati, dasi so me pred leti imeli velikokrat pred očmi in prav žal mi je, da so me imeli. Pa kaj bi se tako gospoda oziral po takih, ker oni lahko rečejo — mi smo mi.

Vidite, če je človek dovolj firben in nosi svoj dolgi nos na okrog, pa zavaha marsikaj. Tako si tudi čas preganjam iz dneva v dan. Ker so po noči še precej dolge, zato tudi precej premrčim, kajti v tem pa nične ne prekosí zlepja. Že sem si mislil, da če bodo šli zopet naši uredniki in pa že zelo bolegljivi skozi svoja očala. Zgledali se bolj "stinži" in varčni, a ne za sebe. Saj pravim tak mora biti človek, če hoče kaj imet, kaj bi pa tudi raztresal denar za druge. Seveda oni mene niso poznali, ali pa me niso hoteli poznavati, dasi so me pred leti imeli velikokrat pred očmi in prav žal mi je, da so me imeli. Pa kaj bi se tako gospoda oziral po takih, ker oni lahko rečejo — mi smo mi.

Vidite, če je človek dovolj firben in nosi svoj dolgi nos na okrog, pa zavaha marsikaj. Tako si tudi čas preganjam iz dneva v dan. Ker so po noči še precej dolge, zato tudi precej premrčim, kajti v tem pa nične ne prekosí zlepja. Že sem si mislil, da če bodo šli zopet naši uredniki in pa že zelo bolegljivi skozi svoja očala. Zgledali se bolj "stinži" in varčni, a ne za sebe. Saj pravim tak mora biti člove

Onstran pragozda

JAMES OLIVER CURWOOD:

je grm divjega ribiza, se s sladkobnimi črni jagodami in jih začel okušati. Miška, ki je ondi pravkar vila, je zavilila in izgledala, je opazil jasne oči in želje, zroče vanj izpod lista praproti. Plik je svoj rep in bil poln prav humorja, ki je tako ozval njegovega gospoda. Začel je narahlo, skoraj prijatelj mu je priletel na zvok, da se mu je napelo kakor bi mu otrplnilo.

"Boke kvišku, McKay!"

Tretjege strela pa ni bilo. Cassidy se je zgrudil in nekaj, kakor tih smeh se mu je iztrgal iz prs — a to ni bil smeh. Njegovo telo je padlo z vso težo na Pika.

Še nekaj sekund je stal Roger tu z revolverjem v roki, niti z mišico ni trenil, a nekaj kakor groza mu je sršelo iz oči. Plik se je osvobodil izpod Cassidyja ter vrpaščič gledal svojega gospoda in moža, ki je ležal na pesku kakor velik pajek.

Nato pa se je življenje zopet vrnilo v Rogerjevo telo. Revolver mu je padel iz roke in kakor bi mu ne bilo na vsem svetu za nič drugega mar, je pritekel s krikom h Cassidyju in se vrgel tik njega na kolena.

"Cassidy! Cassidy!" je klical. "Ljubi Bog, tega nisem hotel storiti! Cassidy, stari tovariš —!"

Groza v njegovem glasu je utišila renčanje v Pikovem grlu. McKay je dvignil Cassidyju glavo in mu odstranil ščela šop rdečih las. Stemnilo se mu je, da ni videl ničesar okoli sebe.

Ubil ga je! Ustrelil z namenom, da ga ubije, in zavedel se je, da izgrešuje cilj le po enkrat med sto strelji. Tako je torej končno postal zares morilec. A njegova žrtev je mož poštenjak, ki ni proti njemu uporabil nikoli nizkotnega sredstva in ki je zdaj umiral tu na pesku samo zato, ker sam ni poskal nanj smrtnega strela.

Roger je zaihtel ob bolesti in oziroma se vnovič v Cassidyjevo obliče, zagledal čudež na njem —. Irčeve oči so se namreč široko odprle in ustnice so se mu razpotegnile od bolečine, a obenem tudi od smeja.

"Veseli me, da vam je žal," je rekel Irec. "Mrzelo bi me, ako bi moral imeti o vas slabo mnenje, McKay. Toda — slab streljate!"

Telo se mu je bolestno zgenilo, usmeh mu je počasi izginil z obličeja in zastopal je. Vendar se je premagal in je izpregoril zopet:

"Morda bi mi hoteli pomagati, McKay. Ako je tako — na pol milje otdob od potoka je koča. Videj sem dim — slišal sekiro. — Ne jezim se na vas. Ste človek in pol — urno odločen — toda slab strelec! Oh Bog — kako — slab — strelec!"

In zaman se je trudil, da bi se znova posmehnil Rogerju, počivajoč kakor mrtvec v njegovem naročaju.

Roger pa je ihtel dalje. Ihtel je na poseben način trdega moža, ko je raztrgal ranjenčevko košuljo in videl krvavečno na njegovi prsih prav pod desno ramo.

In Plik je slišal vedno znova ihljaje, prihajajoče iz ust gospodovih, ki je stekel k jezeru in prinesel vode ter si dal opraviti s telesom tega moža.

Potem pa si ga je Roger natrplil na hrbot ter se je opotkal z njim ob potoku. Tam je našel stezo, ozko stezko, in ustavljal se ni niti enkrat, dokler ni dospel s svojim bremenom do male planote. Ondi je stala koča in iz nje je prisel zdaj starec, a za njim dekle.

Plik se je stisnilo v grlu, kajti mislil je, da je Nada, ki prihaja za beloslim starcem. Imela je tudi vitko telo, rjave, svetle lase — a ni bila Nada. Biila je starejša, višje rasti in njen lice je postalo belo, ko je zagledala krvavo breme na Rogerjevem hrbotu.

(Dalje prihodnjic)

Na Stogovo

A. K.

Planina Stogovo med Debrom, Kičevim, Galičnikom in Strugom ter njene sosedne Bistra, Jama in Karaorman so še vedno zanimive za prirodnjaka, lovca in ribnika. Oddaljene so namreč od naselij in težko pristopne, ker tu ni cest niti dobrih potov, ampak samo konjske steze. V stenah Stogova in Bistre domuje gams v gnezdi planinski orel. V gozdovih Jame in Karaormana — po naše "Črnega lesa" — se potikajo divje svinje, samotari še poneki medvedja starina, zalezne srne in drugo divjad krvoločni ris ter se potepajo volkovi. Ne manjka gozdnega jereba, goloba dupljarja in grivjarja. V Garski reki, Golemi reki in Presovčanski reki, ki izvirajo v planinah, je dovolj poštirjev redko kdo drugi preganja. Seveda so te "reke" le navadni potoki ali za prebivalca teh krajev je že vsaka večja prava z malo več vode "reka."

Občinski poštar Boro iz Zbožde pod Karaormanom je čil mladenič svojih 24 let in to kljub temu, da ima že stiri sinove in staro ženo. Njega so namreč po starci navadi obabili kot šestnajstletnega pobiča. On prehodi trikrat na teden 27 km dolgo pot od Zbožde do Struge in istega dne nazaj, a še vedno najde dovolj časa, da obdelava svojo skromno njivico na bregu Karaormana, da lovi ribe v Golemi reki, stikata za divjimi čebelami in zasede divjad.

"Vedno obljubljaš ali nikoli ne prideš, da bi vsaj nekaj dni lovili v Karaormanu in šli malo višegor dc Babnega srta na divje koze," mi je govoril Boro. V službenem poslovanju sem se nekolikokrat mudil v karaormanški občini. Komaj sem našel toliko časa, da sem lovil v jutranjih urah nekega dne in avgustu lanskega leta jerebe in dva uplenila in nekoliko popoldnevinov ribraril v Golemi reki in ujet nekaj postrvi za priboljšek naši kuhijni, ki smo jo imeli na orožniški postaji. Pravega, samo za lov in pospravili skledo kozine.

"Na 'okovskih bačilih' je vse prizpravljeno za konak, moramo hititi, ker imamo še dobro pet ur, da hojo tam ter se morate dobro odpočeti za jutrišnji lov," je rekel župjan Nikola. V Zboždi se nam je pridružil poštar Boro s staro martinko na ramenu in izrazil upanje, da bo lov dober, ker so pastirji v stanah pod Babnim srtom začeli.

V početku septembra sem si vzel 5 dni dopusta z namenom, da ga porabim edinole za lov v Karaormanu in na Stogovem.

Ker je bil tja namenjen tudi okrajni živinozdravnik, ker so se pri ovcah na planinskih pašnih pojavitve garje in so mu kmetje iz Lokova, vasi ob vznožju Stogova, poslali dva konjička za potovanje, sem svoj lovski načrt tem laže uresničil.

Ob treh zjutraj smo odšli iz Struge. Pri vasi Livada so nas že v mraku napadli vaški psi in živinozdravnik je bil primoran, da je iz pištole streljal na pastirja. Poznalo se je name načet, da redko zahajava v planine in se bolj zanimava za komodni nižniški in močvirni lov v struški kotlini. Stemnilo se je. "Se pol ure," je rekel župjan Nikola. In še dvakrat po pol ure je bilo,

grdo navado, da je vsako novo puško poskusil na živem kristjanu, a je padel od roke svojega nečaka pri delitvi plena, smo se okoli osme zjutraj odpočili. Hotel sem vzeti iz nahrbtnika steklenico okrepljene slivovice in opazil, da se je tovor zmanjšal za kovčeg s tinkturami, mazili in brizgljami, namenjenimi zdravljenju ovac na planini. Grde besede so padale na konjevodca in živinozdravnikom sta se vrnila, da poiščeta kovčeg. Jaz naj bi pazil na konja. Nekako pol ure sem opazoval konje, ko se je pod menoj v potoku oglasil kotorna. Izza skale se je pokazala drobna glavica, oprezala po okolicu in že se je kotorna preletela do grma, kjer se sedel. Preletela se je druga, tretja, streljal sem v letu in tudi zadel, na konjiča nisem pomislil. Pok puške ju je tako vznemiril, da sta v divjih skokih zbežala proti grmovju in je ravnost tistem, ki je nosil mojo ranjico z daljnogledom, odpadlo tovorno sedlo.

Hiro sem pregledal odpadli tovor; škode nisem opazil nobenе, saj je celo termos zdržal pardec.

Da bi se meni neznancu dala konjiča uloviti, mi še v glavo ni padlo. Čakal sem, da prideva.

Okoli ene ure sta prilezla v kolibko Rusa in takoj zaspala. Psi so rencali, miši so rajale po travom, a onadvaka sta smrčala na vse pretege in nista čutila bolih,

ki jih je moralo biti neverjetne množine v senu in v volnenih odcjeh.

Cez dve uri reče žena možu, tako mimo grede:

"Vrni mi ključe, ki si jih prej vratil v žep."

"Ključ? Sa jih moraš same imeti!"

Zena išče in išče, premišljuje, potem pa vzklikne: "Mati božja, v vratih sem jih pozabila."

Liberijski govore svoj poseben jezik, ki se razlikuje po plemeni. V obrežnih kolonijah pa je angleščina občevalni jezik.

"Kar vjerjemi mi, Vrata so dobro zaklenjena."

"Upam."

"Jaz tudi," meni mož.

"Samo upaš? Torej nisi prepričan, da si dobro zaklenil?"

"Prepričan sem."

Zena ga prime za roko.

"Mož, meni se tako čudno združi."

"Kaj či si se zmotil?"

"Pojdimo! Kaj ti je danes?"

Saj nisem prvč zaklepal!"

"To je lahko reči. Taka lahkomiselnost je že dostikrat na pravila hude reči."

"Zdaj pa molči!"

Mož in žena gresta dalje, on premišljuje svoje, ona svoje.

Tedaj pa žena spet obstane in reče skoro jezno: "Reci karkoli, jaz se hočem prepričati. Vrata niva!"

Mož je jelen.

"Ali misliš, da znaš samo ti vrata zaklepati?"

Začeta se pričati, potem pa se le pomenita in se vrneta proti domu, da se preprečata.

Ko sta pred vratimi stanovanja, žena poskuša s ključem. Vrata so bila zaklenjena, da bolj niso mogla biti.

Moz žari od škodljivosti.

Zeni pridejo skoro solze v oči, tako je osramočena in jenza, ker je mož zmagal. Nato se v drugo odpravita na izpred.

Mož je jelen.

"Ali misliš, da znaš samo ti vrata zaklepati?"

Začeta se pričati, potem pa se le pomenita in se vrneta proti domu, da se preprečata.

Ko sta pred vratimi stanovanja, žena poskuša s ključem. Vrata so bila zaklenjena, da bolj niso mogla biti.

Moz žari od škodljivosti.

Zeni pridejo skoro solze v oči, tako je osramočena in jenza, ker je mož zmagal. Nato se v drugo odpravita na izpred.

Mož je jelen.

"Ali misliš, da znaš samo ti vrata zaklepati?"

Začeta se pričati, potem pa se le pomenita in se vrneta proti domu, da se preprečata.

Ko sta pred vratimi stanovanja, žena poskuša s ključem. Vrata so bila zaklenjena, da bolj niso mogla biti.

Moz žari od škodljivosti.

Zeni pridejo skoro solze v oči, tako je osramočena in jenza, ker je mož zmagal. Nato se v drugo odpravita na izpred.

Mož je jelen.

"Ali misliš, da znaš samo ti vrata zaklepati?"

Začeta se pričati, potem pa se le pomenita in se vrneta proti domu, da se preprečata.

Ko sta pred vratimi stanovanja, žena poskuša s ključem. Vrata so bila zaklenjena, da bolj niso mogla biti.

Moz žari od škodljivosti.

Zeni pridejo skoro solze v oči, tako je osramočena in jenza, ker je mož zmagal. Nato se v drugo odpravita na izpred.

Mož je jelen.

"Ali misliš, da znaš samo ti vrata zaklepati?"

Začeta se pričati, potem pa se le pomenita in se vrneta proti domu, da se preprečata.

Ko sta pred vratimi stanovanja, žena poskuša s ključem. Vrata so bila zaklenjena, da bolj niso mogla biti.

Moz žari od škodljivosti.

Zeni pridejo skoro solze v oči, tako je osramočena in jenza, ker je mož zmagal. Nato se v drugo odpravita na izpred.

Mož je jelen.

"Ali misliš, da znaš samo ti vrata zaklepati?"

Začeta se pričati, potem pa se le pomenita in se vrneta proti domu, da se preprečata.

Ko sta pred vratimi stanovanja, žena poskuša s ključem. Vrata so bila zaklenjena, da bolj niso mogla biti.

Moz žari od škodljivosti.

Zeni pridejo skoro solze v oči, tako je osramočena in jenza, ker je mož zmagal. Nato se v drugo odpravita na izpred.

Mož je jelen.

"Ali misliš, da znaš samo ti vrata zaklepati?"

Začeta se pričati, potem pa se le pomenita in se vrneta proti domu, da se preprečata.

Ko sta pred vratimi stanovanja, žena poskuša s ključem. Vrata so bila zaklenjena, da bolj niso mogla biti.

Moz žari od škodljivosti.

Zeni pridejo skoro solze v oči, tako je osramočena in jenza, ker je mož zmagal. Nato se v drugo odpravita na izpred.

Mož je jelen.

"Ali misliš, da znaš samo ti vrata zaklepati?"

Začeta se pričati, potem pa se le pomenita in se vrneta proti domu, da se preprečata.

Ko sta pred vratimi stanovanja, žena poskuša s ključem. Vrata so bila zaklenjena, da bolj niso mogla biti.

Moz žari od škodljivosti.

Jo Van Ammers-Kuller:

UPORNICE

ROMAN

Nicolaas in David sta drugi lje. poleg drugega počasi korakala čez ribji trg. Dva dobro običena, svojega stanu se zavedajo starejša gospoda, pred katerima je skoraj vsak mimoči spoštljivo sneš klobuk.

"Čudni časi," je naposled spregovoril Nicolaas, ko sta dospela do ozke hiše ob Oude Rijnu, kjer je stanoval z gospodinjo. "Skoraj se zdi, kakor bi se ves svet sušak okrog žensk."

"Zdaj se moram večkrat spomniti nekih očetovih besed," je mračno dejal profesor. Pazljivo je snel klobuk in si s črno obrobljenim robcem obriral čelo, ki je bilo navzle zimskemu mrazu razgretlo. "Nekoč mi je dal nasvet svojega očeta: Ne spuščaj se nikdar z nobeno žensko v posvetovanju. Čim začnešmo mi moški pri ženskah s svojimi razlogi, je ob naš mir in tudi najstrožji kritik ne mogel ničesar oponestit."

POPOPUN PUNT

Malo več kakor eno uro po tem mučnem pregovarjanju je privedla služkinja ženski obisk v paradno sobo vdove Berkhou. Ta je, čim je pozvonilo, odšla v spalnico, da si izmije od joka rdeče oči in da si zopet pravilno pritrdi avbico na sivih laseh, ki ji je zlezla na stran. Kako nespametno, da ni dala sporočiti, da je ni doma. Zdaj zares ni bila razpoložena za obisk. Kateri njenih znancev bi pač utegnil priti — večina je že davno izrekla svoje soža-

bede in ponižanja. Pred kratkim je še krčevito hotela verseti v svojo mladost, zdaj pa je bila, kakor njena sorodnica, starca, osivela žena.

Sedeli sta na divanu in Miebetje Sylvain je videla v okenškem zrcalu kos tihega, gospokoga kanala, isto drevje in ista slemenja, po katerih se je ozirala kot majhna, osemnajstletna stvarca, ko je pod strogi nadzorstvom tete Pietje pletila nogavice in preklinala usodo, ki jo je ustvarila kot dekle.

Ko pa je odprla vrata v sobo, je bila zopet žalujoča vdova boljšega stanu. K sreči ni bilo za zdaj potrebno, da bi kdo veljal za njene strašne skrbi za golo življenje, ki je visela nad njeno glavo. Danes je bila še ugledna, ovordova majorjeva gospa, katere žalni opravi bi tudi najstrožji kritik ne mogel.

Drobna, osivela žena se je dvignila z divana, skoraj brez telesen pojav brez turnire. Ljubeznivi, žalujoči izraz gospa Saartje se je umaknil nejasno zgrnili okrog nje, ko je vstopila v vdihavalu duh brez solnčnega, le redko zračenega stanovanja, duh po ljudeh, po kafri, tobaku in izgoreli šoti.

To je bil, kakor se ji je zdaj zazdedo, duh holandskega domačega življenja, ki je po toliko letih prebudil v njej isti tesnobni, skoraj telesno neu-

godje drameči občutek.

Videla je zopet samo sebe, kako je ob tihih večerih sedela za zrcalno svetlo, jajčasto mizo . . . Čula je hreščanje peres v naslanjaču strica Coornvelta in njegov polni, ukazujoči glas,

ki jo je še po njenem begu tako

dolgo plašil v sanjah.

O tem begu je zdaj pripovedovala Saartje in o sprememb polnem poznejšem življenju, ki nikakor ni bilo tako bogato z zanimivimi pustolovščinami, kakor si je pa zamišljala debelušna sanjarska vdova. Po petih letih, odkar je zapustila Holandsko, se ji je po trdem delu, po nešteh skrbih in ponižanjih v Parizu posrečilo, da se je zblížala z neko holandsko družino, ki je prebivala v kolonijah. Ti ljudje so jo vzeli s seboj v Surabayu, da bi vzgajala njih otroke, in kmalu se je zakoreninila v družini, kakor bi bila njihova. Sele čez osemnajst let je z dvehkratoma prispevala nazaj v Evropo.

Z njima je prebivala v Parizu, dokler se nista dami zaradi vojnih posledic leta 1870 in zaradi nevarnega tamkajšnjega življenja, kakršno je postal po puntu komune, preselili v Haag. Tam je minulem letu Meibetjejini priateljici pobrala drugo za drugo počasna mrzlica, ki sta jo prinesli iz južnih krajev.

"Torej se nisi poročila?" je vprašala vdova s tako očitno

grenkim razočaranjem, da se

Miebetje ni mogla vzdržati

smeha. "Jaz sem pa trdno ver-

jela, da si osvojila v Indiji srce kakega naboba s tonami zlata."

"Nisem se marala poročiti," je greno, določno djala Miebetje. "Kar sem doživel v Leidenu, mi je enkrat za vselej vzelto vero v ljubezen in v pristnost moških priseg."

"Ljubezen . . ." je vzljeknila okrogla vdova z zamišljenim naglasom. "Da, v ljubezen verjamemo, dokler smo mlade in zale; kadar pa minejo najlepša leta in če nimajo starši velikega premoženja, potem pograbimo s seboj v Surabayu, da bi vzgajala njih otroke, in kmalu se pokesala, da nisem pobegnila s teboj!"

"Denar, ki sem ga podedovala, mi je zaupan, da ga upravljam," je pripovedovala ona druga s strogo resnobo, ki jo je skoraj oplašila. "Moji priateljici sta bili prav istega mišljjenja o nevrednem položaju ženje v tej deželi kakor jaz. Najprej v Parizu, potem pa v Haa-

naključju sem pa vendarle prislušala do premoženja; priateljici sta me postavili za svojo dedinjo."

"Torej vendor! Saj sem si zmeraj mislila," je vzdihnila Saartje in vitka, postarna žena v svoji skrajno preprosti oblaiki se ji je naenkrat zazdela obdana z lesketajočim se, zlatim sijajem. "Ah, tisočkrat sem se pokesala, da nisem pobegnila s

"Ali hočeš s tem reči viš po tej gnušni modi, iz ženskih moške, in da jaš svoj denar za to sedem emancipacijsko gibanje?"

(Dalj vzhodnija)

Atentat na pokojnega sedanika Lincoln je bil v Ford gledališču v Washingtonu, D. C.

ODGOVORI ZA INCOME TAX

Ako greste na davčni urad ali kakemu drugemu izvedencu, da vam izpolni polo za dohodninski davek, izrežite najprej doma ta vzorec in ga izpolnite sami doma, kolikor vam je znano. Potem ga pa vzemite s seboj in pokažite izvedencu, da bo iz tega napravil vašo dohodninsko polo.

S tem boste prihranili mnogo časa sebi in uradniku, ki vam bo pomagal izpolniti davčno polo. Vasedite se doma in zapisite po vaši najboljši zmožnosti na vseh 12 vprašanj, ki so navedena tu spodaj.

Važno! Točka 1 na spodnjem vzorcu pravi, da morate prineseti s seboj listino, ki kaže, koliko davka vam je odtrgal letos vaš delodajalec.

Točka 2 pa pravi, da morate prineseti s seboj tudi listino, ki kaže, koliko dohodninskega davka ste plačali za leto 1942.

- Form W-2 furnished you by your employer showing wages received and tax withheld.
- Form 1125 sent you by the Collector of Internal Revenue with the blank forms for 1943 showing tax reported and amount paid for 1942.
- NAME _____
- ADDRESS _____
- SALARY, WAGES, ETC. _____

(If you have worked other places, list each) _____

- UNION DUES ..... OTHER EXPENSES .....
- INTEREST ON BANK DEPOSITS .....
- OTHER INCOME ..... (Dividends, Annuities, Earnings of Minor Child, Alimony, etc.)
- INCOME FROM RENTAL PROPERTY ..... EXPENSE OF RENTAL PROPERTY: TAXES .....
- INTEREST ON MTC. .... REPAIRS .....
- INSURANCE ..... WATER BILL .....
- DEPRECIATION: COST OF BUILDING .....
- COST OF LAND .....
- CONTRIBUTIONS: CHURCH ..... COMMUNITY FUND .....
- RED CROSS ..... OTHER CHARITIES .....
- INTEREST PAID ON LOANS OR MORTGAGES .....
- TAXES PAID REAL ESTATE ..... AUTO LICENSE .....
- AUTO USE STAMP .....
- GASOLINE TAX: NO. OF MILES ..... NO. OF GALS. ....

Lepotilni salon na prostem. — Gornja slika nam predstavlja dve vojaški bolničarki, ki sta z našo armado nekje v Italiji, pri lepotilnem delu na prostem. Leva na sliki je Lt. Gene F. Cornish, katere frizura je že v redu in desna, ki si umiva lase pa je Lt. Helen Zasodil.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podpora organizacija v Ameriki . . . Posluje že 50. leto

Članstvo 39,200 Premoženje \$5,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znača 127.24%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, dobeni in nadsovetni podporni organizaciji,

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

Kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; stroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vodov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, počudi se in pristopi takoj.

Za pojasnilo o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

1880

1944

NAZNANILO IN ZAHVALA

V tužni žalosti nad nenadomestljivo izgubo naznanjam vsem sorodnikom, priateljem in znancem, da je bila žena smrt posegla v našo družino in nugačila ljubljenega in dobrega soproga

John Ujčiča

ki je 25. januarja 1944 nenadoma izdihnil svojo dušo, zadet od srčne kapi. Star je bil 68 let in doma iz vasi Veliko Brdo pri Ilirske Bistrici na Notranjskem. V Ameriki se je nahajal 37 let. Njegovo truplo smo položili 28. januarja 1944 po opravljenih cerkvenih obredih v cerkvi Presvetega Srca Jezusovega k večnemu počitku na Holy Cross pokopališče v Akronu, Ohio.

V dolžnosti si štejem, da se tem potom iskreno zahvalim Rev. Matt A. Jagru, Rev. Stanko in Rev. Kovac za opravljene cerkvene pogrebne obrede. Ravno tako najlepša hvala pogrebne mu zavodu John Topoloski za izvrstno urejen pogreb.

Moja dolžnost je, da se najlepše zahvalim vsem onim, ki so položili tako krasno cvetje in vence in krsti dražega pokojnika. Vaš izraz spoštovanja mi je bil v veliko tolazbo. Zahvalo naj prejmejo slediči:

Mr. in Mrs. Anthony Čekada, Mr. in Mrs. John Ujčič iz 906 Tuscarawas Ave., Mr. in Mrs. John Ujčič in družina, Mr. in Mrs. Anthony Skraba in družina, Mrs. Joseph Ujčič, Sr., Mr. in Mrs. Joe in Alice Ujčič, Mr. in Mrs. Rudy Ujčič, Mr. in Mrs. John Spetič, Mr. in Mrs. A. Bomback, Mrs. J. Hiti in družina, Mr. in Mrs. Henry Muren, Mr. in Mrs. Joe Voros, društvo Domovina, Mr. in Mrs. Frank Stifanic, župan Ray Dobbs in Mrs. Dobbs, in slediči klub in organizacije: Slovenski lovski klub Barberston, O., klub Kras, dram. klub Slovenija, The 20 Year Club, The Pipe Shop, The Pipe Shop Foreman, Columbia Chemical Workers, Local 13013, John's Friends of the Columbia Chemical Co.

Dalje se želim najlepše zahvaliti vsem, ki ste darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše ranjkega in sicer:

Mrs. J. Shabec in družina, Mrs. Mary Zeleznikar, Mr. in Mrs. Jerry Snayder, Mr. in Mrs. John Ujčič, Miss Ann Yuvovich, Mr. in Mrs. Joe Skerl, Mr. in Mrs. Anthony Stopar, Mrs. Jennie Hiti, Mr. in Mrs. Ivan Gradišar, Mr. in Mrs. Joe Lukežič, Mr. in Mrs. John Beltič, Mr. in Mrs. John Stopar, Mr. in Mrs. Fred Gerbec, Mr. in Mrs. Anthony Čekada, Mr. in Mrs. Pavlich, Mrs. Purgar, Mr. in Mrs. Anthony Gradišar, Jr., Mr. in Mrs. Frank Sterling, Sr., Mr. in Mrs. Joe Ujčič, Jr., Sgt. in Mrs. E. O. Hanic, Mr. in Mrs. Mrs. Semrov, družina Vičič, Wooster, O., Mr. in Mrs. Frank Cic, Mr. in Mrs. Joseph Kovach, Lorain, O., Mr. in Mrs. Jerney Penko, Mr. in Mrs. Louis Božič, Lorain, O., Mr. in Mrs. Louis Semrov, Mr. in Mrs. John Ambrožič, Mrs. Louis Segulin, Pa., Mr. in Mrs. John Vujevich, Mr. in Mrs. Charles Polk, Mr. Frank Plahuta, Wooster, O., Mr. in Mrs. John Spetič, Mr. in Mrs. Joe Lipovac, Misses Jennie in Annie Bentzel, Mr. in Mrs. Frank Spetič, društvo sv. Jožefa št. 110 KSKJ, društvo Domovina, društvo sv. Martina, št. 44 ABZ, družnica št. 1 SMZ, The Holy Name Society.

Najlepša hvala tudi vsem, ki ste prišli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrtvaškem odu ter vsem, ki ste se udeležili njegovega pogreba.

Hvala sledičim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu: Mrs. Jennie Hiti, John Ujčič, Anthony Čekada, Joe Lipovac, Joe Voros, The C. C. W. L. 13013, The Columbia Chemical Co.

Najlepša hvala članom raznih društev, katerih je bil pokojni član, ki so nosili krsto in ga položili k večnemu počitku.

Ako sem slučajno pomotoma izpustila ime katerega, prosim, da mi oprosepite ter se vam enako najlepše zahvalim.

Ti pa, nepozabni in dobri soprog, počivaj mirno, počivaj sladko v ameriški zemlji, dokler naju anglicki klic zopet združi nad zvezdami. Večna luč najti-sveti in dobri Bog naj Ti bo plačnik.

Zahalujoča soproga:

FRANCES UJČIĆ
Zapušča tudi po pol sestri Josephine Segulin in po pol brata Joe Ujčiča Barberston, Ohio, 13. marca 1944.